

Nadalje se naj vprežne živine ne rekvirira, ker bo sicer radi pomanjkanja take živine izključeno, da bi se mogle vse njive zorati. Vojaška poveljstva pa naj dajo za spomladanska dela tudi dovolj vojaških konj na razpolago, in sicer če mogoče, vsem kmetiskim občinam vsaj nekaj konj. Nujno potrebno tudi je, da politične oblasti takoj ustavijo rekviriranje sena in slame, ker sicer ne bo za težka spomladanska dela na polju ostalo ne betvice sena in slame.

Treba bo tudi z večjo resnostjo poskrbeti za raznovrstna semena. Krompirja se je v mnogih občinah toliko rekviriralo, da ga bodo mnogi kmetje imeli polovico manj za saditi, kakor druga leta. Od te strani preti toraj velika nevarnost. Kaj bo, ako bo letošnje leto še manj krompirja kot lansko leto? Tudi jarega semenskega žita zelo primanjkuje. Letos bi kazalo sejati mnogo jare pšenice in ječmena ter ovsa. A za seme je pri nas na Štajerskem tako slabo preskrbljeno, da menda v nobeni deželi ne tako. Na Kranjskem je Kmetijska družba poskrbela za dovolj jare semenske pšenice in žlahtnega ječmena. Isto čitamo tudi o drugih deželah. In pri nas? Ne maramo ničesar očitati, ne političnim oblastvom, ne deželni odboru, ne Kmetijski družbi, ne okrajnim zastopnikom, samo to opominjamo: Dajte kmetu dovolj semen!

Glede orodja in strojev je tudi zelo slaba. Kovači in kolarji so večinoma vpoklicani; pljugi, brane in drugo orodje leži nepopravljeno v shrambah. Stroji so zarjavili in tudi nepopravljeni. Občine ali pa kmetijske poštarnice naj takoj vložijo prošnje na vojaško poveljstvo, da se kmetijski obrtniki, posebno kovači in kolarji, vsaj začasno oprostitijo črnovojniške službe. Kako se bo moglo polja skrbno obdelovati, ako so pljugi, brane, vozovi in drugo kmetijsko orodje pokvarjeno, deloma popolno nerabno!

Naj se toraj vsestransko gre sedaj kmetu na roko. Ako bo kmet zmagal delo na polju in nam pridelal dovolj živil, bomo zmagali tudi na bojnih frontah.

Našega slovenskega kmeta ni treba z odloki priganjati k delu. Naše slovensko kmet-

sko ljudstvo se zaveda velike naloge, katere mu je izročena s pridelovanjem žita in drugih živil. Upamo, da bodo oblasti to upoštevale ter bodo težnje in zahteve našega kmetijskega ljudstva pospeševale z vsemi sredstvi in pomočki, ki so jim na razpolago.

Hvalevredna preosnova.

V Avstriji imamo za dobo vojske razne odbore, svete in druge zastope, kateri imajo skrb za razdelitev živil, nakup raznega blaga, sodelujejo pri rekviriranju, določajo cene, delijo podpore itd. Takih odborov so v vsakem mestu, v vsakem večjem kraju, pri vsaki sodnji, okrajnem glavarstvu, deželni vladi in drugod. V teh odborih je navadno polovico uradnikov ter polovico trgovcev in tovarnarjev, mesarjev in takih ljudi. Navadno pa ni v teh odborih kmeta ali zastopnika delavcev, vinčarjev in drugih nižjih stanov.

Ti odbori tudi razdeljujejo živila za posamezne kraje in občine. Vsled nepoznanja podrobnosti in posebnih razmer se dogaja, da je marsikatera kmetijska občina glede razdelitve moke, kave, sladkorja, petroleja in drugih enakih potrebščin prikrajšana.

Glavarstva in njim prideljeni svetovalci (sveti) določajo, koliko mora posamezna občina oddati sena, slame, krompirja in enakih pridelkov. Glede sena se računa po načinu, kakor se računa na Češkem, namreč po tem, koliko sena zraste na enem hektarju na Češkem. Ta ključ pa za naše kraje ni prikladen, ker naše hribovite senožeči se nikakor ne dajo primerjati travnikom v rodovitni Češki. Vse drugače bi bilo, ako bi se za svet vprašali domačini in stanovski strokovnjaki. Tako bi se prihranilo mnogo nepotrebnih pisarij, pa tudi mnogo nepotrebnih potov in prošenj.

Enako je glede določanja cen kmetiskim in industrijskim pridelkom in izdelkom. Kmetiskim pridelkom so po odborih, ki določajo cene, odmerjene primeroma nizke cene. Za krompir se je n. pr. nastavila v primeri s cenami industrijskih pridelkov nizka cena (9 K). Ni ga menda kmetijskega pridelka, za katerega ne bi bile določene najvišje cene. Kaj pa železo, cement, podplati, usnje, platno, sukno, preja? Za vse te in še mnoge druge industrijske izdelke ni ne najvišjih cen in ne

odborov, ki bi jih določali. Zato pa je docela upravičena zahteva, da se za vse blago, ki se prodaja, bodisi kmetijsko ali industrijsko, določijo najvišje cene in sicer tako, da go'ovi krogi ne bodo vtilkali na račun ljudstva v žep 50, 100 in še več odstotkov dobička. Zategadelj bi tudi bilo primerno, da se v odbore, ki določajo cene, naj imenuje vsaj toliko kmetiskih članov, da bo ljudski glas tudi prisel do veljave.

Koliko kmetov in delavcev pa je v odborih ali komisijah, ki določajo podpore družinam vpoklicanih in ki določajo razne dajatve? Zato pa je toliko pritožb glede odmere podpor in dajatev. Zahteva in želja kmetijskega in delavskega prebivalstva torej je: V te komisije in odbore se naj pokliče tudi zastopniki kmetijskega in delavskega stanu.

V drugih državah so merodajni činitelji pri vladi te želje upoštevali. V seji pruske gosposke zbornice je n. pr. načelnik nemškega »Vojnega urada« generalni poročnik Gröner o priliki razprave o novih »Vojnogospodarskih uradih« rekel med drugim tole: Kot glavni pogoj uspešnega delovanja uradov se mora uveljaviti zahteva, da mora imeti strokovnjak v njih glavni vpliv. Tako so prišli na čelo vojnouradnih mest vsepoved samo praktični kmetovalci, pa tudi deželnim svetovalcem (načelnikom pruskih političnih uradov) so bili prideljeni kot njih namestniki pri vojnogospodarskih uradih.

Cenjeni naročniki! Opozarjamo Vas, da prav natančno preberete naslednje vrste: 1. Pošljite naročnino za leto 1917 naprej, da se vam list ne bo ustavil. Pri zdajni grozni dragini pošljamo list samo tistim, ki si ga bodo plačali naprej. Kdor naročnine za leto 1917 ne obnovi takoj, lista od meseca marca naprej ne bo več dobil. Porabite torej položnice, ki jih imate, in pošljite takoj denar. Zopet pa prosimo, da vsak napiše na položnico, ali je star ali nov naročnik. 2. Mnogokrat nam pišejo vojaki, da so jim domači naročili »Gospodarja«, pa ga ne dobivajo. A potem se pa pokaže, da so domači sicer obljubili naročiti list za svojega vojaka, pa obljube niso držali. Starši, bratje, sestre in prijatelji! Ako Vas vojak prosi, da mu naročite »Slov. Gospodarja«, potem storite to takoj, da Vaš vojak na fronti ne bo zastojal pričakoval toliko priljubljenega lista. 3. Ako si je kdo naročil list, pa ga vsled kake pomoče ne dobiva, naj takoj reklamira ter nam naznači, kdaj je poslal denar, da tukaj ložje najdemo dotični znesek. 4. Nekateri so že lansko leto plačali list za celo leto 1917, ali vsaj za več mesecev letošnjega leta. To se jim bo za letos tudi zaračunilo za primerno dobo. N. pr. če je kdo lani poslal na račun letošnjega leta 2 K, ima list za letos plačan do 1. majnika in ne do 1. julija; kdor je lani poslal za letošnje leto 4 K, ima list plačan do konca avgusta in ne do konca decembra itd. 5. »Slovenski Gospodar« stane: za celo leto 6 K, za pol leta 3 K, za četrt leta 1.50 K. Za vojake pa velja za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K.

Naše žrtve za domovino.

Od Sv. Marka niže Ptuj se nam piše: Župni urad pri Sv. Marjeti je dobil od vojnega kurata 57. infanterijske divizije, vojna pošta št. dopisnico z dne 29. jan. 1917, v kateri kurat č. g. Tabach naznanja sledeče: »Prosim obvestite sorodnike, da je črnovojnik-infanterist 87. pešpolka Jurij Rozman, rojen v Sadencih (?), okraj Ptuj, rojen 1. 1887, pristojen k Sv. Marjeti, dne 13. januarja 1917 spreviden s sv. zakramenti umrl. Pokopan je na vojaškem pokopališču v Trnovem, okraj Gorica.« Ker pri Sv. Marjeti niso našli Rozmanovih sorodnikov, je to obvestilo romalo k Veliki Nedelji, k Sv. Lenartu in k Sv. Marku, a nikjer se ni našlo koga, ki bi poznal umrlega vojaka. Dotično uradno obvestilo je sedaj pri župnem uradu pri Sv. Marku niže Ptuj.

Žalostno poročilo je dobila dne 5. januarja Marija Kramberger iz Zavrha pri Sv. Rupertu v Slov. gor., da je na tirolskih hribovih žrtvoval svoje življenje pod sneznimi plazovi njen mož Anton Kramberger. Bil je že dvajset mesec v zmiraj na tirolskem bojišču in je bil vedno srečen. Padli junak je bil dober kršćanski in slovenski mož.

One noč smo v blesteči dvorani se dolge posvetovali in jadikovali nad vojno usodo, ki nam poganja že skozi mesece mogočnega nasprotnika tik pod pete.

Nočil sem vesele volje v spalni sobi samega barona Mikeša, ki je služil tačas kot huzarski nadporočnik.

To vam je bila postelj, oblečena v rumenkasto svilo in vsa poskropljena z venjem.

Stene baronskega ležišča so krasile razkošne podobe poganskih bogov in boginj.

Pri pogledu na to vonjajočo svilo in na neka-ko uspalno rajajočo bogove po stenah sem se počutil jaz, razcapano poveljani vojak berača, ki se mu je ponudila za jedno noč kraljevska postelj.

Zavit v svilnate pernice, sem spalval ono noč prav slabo. Usivi golazni, dedščini večmesečne vojne se je v perju utrpla kri preveč ugrela in me je nestropljivo trpinčila s piki in vgrizi.

Se le proti jutru so se sokravniki v toliko umirili, da sem zatisnil oči za nekaj ur.

Ko sem se oblekel in enkrat po dolgem času pošteno umil, je razdeljeval kljukonosni oskrbnik med odhajajoče častnike razne spominke. Podarjal jim je baronske palčice s srebrnimi ročaji, orožje in tem slično robotijo.

Prestrašeni Aron je trosil darežljivost, ker je že bil na pobegu pred Rusi, ki bodo gotovo pose-tili grad.

Tovariši so se poslavljali zadovoljnih obrazov, jaz pa sem nadziral nakladanje kupljenih jestvin. Naloženi vozovi se oddrdrali.

Nekaj me je še nagnalo nazaj v grajske soba-

ne, da bi si ogledal slike pradedov posestnika tega tako bogato opremljenega poslopja.

Stopal sem motrečega pogleda iz sobe v sobo. Povsod je bilo vse odprto, vse ponujeno na izbiro, da bi ne padlo v sovražno pest.

Oči so mi prezirljivo obletavale srebrnino in se bolj užitno pasle na umetniških in starodavnih slikah.

Malo previsoko sem metal pogled po stenah. Noge so se mi zapletele v nekaj sukneno mehkega in telebnil sem prav po celi dolgosti po sobi.

Stoječ zopet na nogah, sem vendar pobral za-mot, katerega sem na dolgost in širino razpukšal kot — hlače . . .

Da, hlače so bile, še skoraj nove, jahalne hlače, rumenkaste barve, svilnato mehkega sukna, in ob kolenih obšite z istobarvnim usnjem.

Roke so mi ratalostno vstrepetnile, oči so se mi istočasno pobesile na lastne hlače, ki so bile vsled bojne rabe že vse pokablane ter na nevarnih mestih zaplankane z različ obojnimi krpami.

Prvič v življenju me je tedaj uščipnil pohlep po tujem blagu. Ozrl sem se naokrog, bil sem sam v sobani.

Trenutno sem tičal v novih hlačah, ki so se mi podajale in vlivale po životu, kakor da sem jih naročil iz Pariza.

Lastne zašepane cunje sem pognal v kot in si še prav bahavo ogledal novost v zrcalu. V lep-sih, tako natanko prijetno umerjenih hlačah se še dosedaj nisem gibal. Okrašene so bile te hlače ob kolenih na vsako stran s tremi, res umetniško sla-dko izrezljanimi gumbčki.

Nedavno je došla vest, da je umrl na srbskem bojišču v novembru l. 1915 mladi posestnik Anton Javornik iz Jablan pri Cirkovcah blizu Pragarskega.

Italijansko bojišče.

Na goriški fronti, posebno v odseku pri Vertobji (južno od Gorice) se je razvilo zadnje dni preteklega tedna živahno bojno delovanje. Naši so sovražne navale krepko odbili. Artilerijsko delovanje je na obeh straneh od časa do časa zelo živahno. Italijani dan za dnem proglašajo pričetek ofenzive. Boročević jih pričakuje z mirno dušo.

Na koroški in tirolski fronte manjše praske.

Pri Vertobji.

V petek, dne 23. februarja, se je na ozemlju pri Vertobji (južno od Gorice) razvil posebno hud topovski boj in boj metačev min, ki se je nadaljeval tudi ponoči in je zjutraj narastel do najvišje silovitosti. Pod varstvom močnega zatvornega ognja je nato nekaj italijanskih stotnij napadlo naše postojanke. Sovražniku se je posrečilo vdreti v našo najprednejšo črto; oddelki črnovojniškega pešpolka št. 2 so vrgli sovražnika zopet popolnoma ven, mu prizadjali izgube, ter ga zasledovali do njegovih jarkov.

Boročević o bodoči bitki ob Soči.

Poročevalec budimpešanskega lista »Pester Lloyd« priobčuje pogovor, katerega je imel nedavno z generalnim polkovnikom pl. Boročevićem. V tem pogovoru je izrazil poveljnik naše zmagoslavne junaške soške armade svoje popolno zaupanje v bližnje dogodke, ki se pripravljajo na soški bojni črti. Tudi je z najodličnejšim priznanjem omenil občudovanja vredno hrabrost in brezprimerne vojaške čine naših čet ob Soči. Mi pričakujemo, je rekel Boročević, bodoče bitke s popolno mirnostjo. Če smo devet soških bitk srečno prestali, bomo z božjo pomočjo zmagali še tudi v deseti bitki.

Kako je sedaj v strelskih jarkih.

Praporščak Jos. Gosak piše svoji sestri č. s. Regini v Mariboru:

Draga mi sestra! Sedaj sem že čez teden dni v bojni črti. Prve dni sem imel dovolj opravka, da sem si naredil svoje kritje, tako se namreč imenuje moja kolibica. To ni bogve kaka utica, ampak v strelskem jarku stoječa od treh stranih v zemljo izkopana luknja, približno 2 m dolga in čez dober 1 m široka ter 1½ m visoka. Stene so iz smrekovih in bukovih hlodov, ravno tako tudi streha. Da je gostejše, sem jo dal znotraj oplankati z deskami in obiti s papirjem. V kotu je prična, t. j. leseno ležišče pogrnjeno z eno odejo in šotornico, z dvema se odevam. Imam tudi majhno blazinico z leseno volno. Tik vrat je majhna peč, dal sem jo se le napraviti iz železne pločevine, ker prva peč, ki smo jo dobili ni kaj dobro služila, se je neznansko kadilo. Pred oknom, ki je sedaj tako veliko, kot pri Vas ena šipa, in s takim se že postavljamo — je majhna mizica, kjer pišem, berem, obedujem itd. Moje malenkosti visijo po stenah in na eni polici — sem tudi še le jaz dal napraviti. Kurim ves dan, sluga hodi pol ure daleč v gozd po drva, jih drobi, kuri, topi sneg kuha kavo in greje menažo. Menažo dobimo samo zvečer, po dnevu je dohod nemogoč. Tedaj dobimo obed, večerjo, čaj, pa brez ruma — in dve kocki za kavo. Hrana ni slaba in je obilna. Sinoči smo dobili za obed juho z zdrobom, goveje meso in krompirjevo omako ter kos »bidra« kot močnato jed. Za večerjo pa povojeno svinjetino z zeljem in 2 cmoka. Tuintam dobimo ¼—½ litra vina ter vsak teden 1 steklenico slatine.

Kruha imam dovolj, včasih dobimo tudi kako malico marmelade, sira ali majhen narezek. Torej v celem imamo za jesti dovolj. Službe imam 4 ure skupaj, potem sem pa 12 ur prost, včasih po dnevi, včasih po noči. Če imam službo po noči, spim pa čez dan. Ležimo lahko dovolj, saj nimam

kam iti, pa tudi ne smem. Italijana se nisem videl nobenega, četudi smo komaj 200—400 korakov narazen, čepijo ravno tako v svojih brlogih kot mi. Strelja se skoro nič, vsaj artilerija na jarke čisto nič. Razgled skozi strehe line je krasen — majhna ravan z mnogimi hišami in cerkvami, okrog pa gore. Čez dan nosim vedno »počene«, ki so sedaj podšiti. Mraza ne trpim. Zvečer svetim s svečami, pa dobim kmalu petrolejko.

Na drugih bojiščih.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti je na-topil zopet hud mraz. Radi tega je bojno delovanje skoro na celi črti od Bukovine do morja bolj malenkostno. Edino pri Tartarskem prelazu v južnovzhodni Galiciji (severno od ogrskega mesta Körösmező) se je vršil dne 24. februarja večji spopad. Sovražnik je po sedemurni artilerijski pripravi vdrl v naše jarke, a je bil zopet vržen nazaj.

Rumunsko bojišče.

V Rumuniji so veliki snežni zameti in hud mraz. Boji so ponehali.

Francosko bojišče.

Ob reki Mozi in Sommi boji za strelske jarke, na ostalem delu fronte artilerijski boji in boji zrakoplovcev. Anglija ima dosedaj na francoskem bojišču 3 milijone mož. Iz premikanja čet in iz raznih drugih priprav se sklepa, da se Angleži in Francozi pripravljajo na splošno ofenzivo, pri čemur pa so jih Nemci z napadom v Sampanji sredi februarja precej zmotili.

Macedonsko bojišče.

Ob reki Strumi so angleške vojne ladje ob-streljevale grške vasi; sicer pa na ostali fronti no benih posebnih vojnihi dogodkov.

Turško bojišče.

Z veliko silo so Angleži prodirali poleti l. 1915 ob reki Tigris v Mezopotamiji proti starodavnemu mestu Bagdad, ki se tudi dan današnji prav pogosto imenuje kot konec železnice Berlin-Bagdad. Tri dni hoda južno od Bagdada je prišlo pri mestu Ktezifon dne 23. novembra 1915 do bitke, v kateri so bili Angleži poraženi in so se morali umakniti v vas Kut-el-Amara. Angleški general Townshend je v naglici utrdil to postojanko in se v njej branil do 28. aprila 1916. Ker ni imel več ne hrane ne streliva in ker mu Angleži niso mogli priti na pomoč, se je moral udati Turkom na milost in nemilost, 16 000 mož angleških čet je prišlo v turško vjetništvo. Ob začetku tega leta so pa začeli Angleži zopet prodirati z veliko silo proti Kut-el-Amari. Po raznih neuspehih so Angleži vsled premoči prisilili Turke, da so morali med 17. in 22. februarjem zapustiti Kut-el-Amara in se umakniti na levi breg reke Tigris proti severozahodu.

Na ostalih turških bojiščih nobenih posebnih dogodkov.

Poostreni podmorski boj.

P-čolni neprestano potaplajo četverosporazumove ladje, ki vozijo na odprtem morju. N. mška poročila pravijo, da je bilo dosedaj potopljenih med 1. januarja 228 ladij. V glavnem odseku nemškega državnega zbora so državni tajniki, in sicer zunanjskega ministrstva Zimmermann, mornariškega ministrstva admiral Capelle in notrajnega ministrstva Helfferich, izjavili, da se bo z orožjem poostrenega podmorskega boja dosegel nameravani cilj. Nemčije in da se bo edino s tem orožjem prišlo do miru. Zimmermann je te dni izjavil nekemu španskemu časnikarju, da hoče Nemčija na vsak način z bojem P-čolnov prečrtati uničevalni račun naših sovražnikov. P-čolni ne bodo odslej delali nobene izjeme in bodo potapljali vse, tudi nevtralne ladje ki vozijo po zatvornem vodovju. Državni tajnik Zimmermann upa, da bo na ta način vojska že letošnje poletje končana.

O poostrenem boju P-čolnov sta govorila te dni tudi dva angleška državnik. Mornariški minister Carson je izjavil, da je orožje P-čolnov sicer nevarno, a da je v prvih 18. dneh, ko so P-čolni

potopili 134 ladij, priplulo v angleška pristanišča nič manj nego 6675 ladij, iz pristanišč pa je odplulo 5873 ladij. Angleži se poostrenega podmorskega boja torej ne bojijo tako, kakor se domisljujejo Nemci. Ministerski predsednik Lloyd George pa je povdarjal, da bo Anglija skrbela, da bo z zgradbo novih ladij potopljene ladje sproti nadomeščala. Izdale se bodo tudi odredbe, da se bo tudi z manjšim uvozom v Anglijo moglo shajati. Živila se bo to morala v večji meri pridelati v deželi; uvoz pa se bo omejil na to, kar je neogibno potrebno.

Govor Bethmann-Hollwega.

Nemški državni kancelar je imel v nemškem državnem zboru dne 27. februarja govor, v katerem je govoril o položaju, kakor se je razvil po mirovni ponudbi, kijo je odklonil četverosporazum, po napovedbi poostrenega podmorskega boja, koje posledica je bilo ukinjenje politične zveze med Zedinjenimi državami in Nemčijo, in o nemških upih v naporu proti Angliji. Ena zahteva je, ki prevladuje v vseh notranjih in zunanjih zadevah Nemčije, in ta se glasi: Bojevati se in zmagati. O mirovnih pogojih že zdaj govoriti, ne kaže. Ugotoviti je samo treba vojni cilj Nemčije: Končati vojsko s trajnim mirom, ki bo Nemčiji prinesel odškodnino za vso storjeno krivico ter bo močni Nemčiji zajamčil obstanek in bodočnost. Četverosporazum bi rad razbil pruski militarizem. Kaj pa je ta militarizem? Lega Nemčije jo vedno spominja na besedo Friderika Velikega: Vedno na braniku. Napoved poostrenega podmorskega boja je hudo zadela ne samo Anglijo, marveč tudi nepristranske dežele. Sicer se pa Nemčija trudi, da poslednjim pošilja, kar more, zlasti premog in železo. A zelo čudno pa je, da je predsednik Wilson po sprejemu naše napovedi o poostrenem boju P-čolnov z dne 31. januarja takoj kratkomalo pretrgal vse politične vezi z Nemčijo. Razlogov za svoje ravnanje nemški vladi ni javil, temveč kar odpoklical severoameriškega poslanika iz Berlina. V poslanici pa, ki jo je dne 3. februarja poslal kongresu, navaja kot razlog, češ, da je Nemčija nenadoma in brez priprave namenoma spremenila svojo obljubo v spomenici z dne 4. majnika 1916. Ta razlog pa ni tehten. Nemčija si namreč z ono obljubo, s katero je omilila podmorski boj, ni zavezala rok, temveč si je pridržala prostost. Ker Anglija neče opustiti izstradalnega zaprtja Nemčije, temveč ga, kolikor možno, vedno povečuje, in ker je četverosporazum tako ošabno odklonil mirovno ponudbo, je Nemčija morala poseči po svojem najostrejšem orožju. Smešno je, če Angleži v svoji znani hinavščini proglašajo boj P-čolnov kot najhujšo kršitev mednarodnega prava. Saj Angleži priznavajo za pravico samo to, kar je njim prav. Njihova okrutnost v burski vojni je še dobro znana. To svojo okrutnost sedaj uporabljajo in pomnožujejo v boju zoper 70 milijonsko nemško ljudstvo, ki ga hočejo z gladom prisiliti, da se vda in podvrže. Nemčija pa za trdno upa na zmago. To njeno upanje potrjujejo uspehi, ki so jih dosegli P-čolni. Angleška vlada pomirjuje ljudstvo, češ, da bo premagala nevarnost, pretečo od P-čolnov. Prihodnost bo pokazala, ali se bo to zgodilo. Dosedanji uspehi teh čolnov so presegli vse upe, ki jih je v nje stavila nemška mornarica. Veliko število nemških P-čolnov pa še je na poti in se še niso vrnili. Kolikor pa je poročil, so uspehi veliki.